

IGAZSÁGÜGYI MINISZTER

Iktatószám: XX-AJFO/ID/310/.../2022.

Hivatkozási szám: IV/1853/2022.

és

Alkotmánybíróság

Budapest

Donáti u. 35-45.

1015

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG		
Ügyszám: <u>IV/1853-5/2022</u>		
Érkezett: <u>2023 FEBR-09.</u>		
Érkezés módja		
☐ POSTÁN	☒ @	EGYÉB: <u>Kel. ben. tá. vel.</u>
Példány: <u>1</u>	Melléklet: <u>0</u>	Kezelőiroda: <u>du!</u>

Tárgy: Amicus curiae beadvány a IV/1853/2022. számú ügygel összefüggésben (végkielégítés és felmondási időre járó munkabérkülönbözet)

Tisztelt

Az indítványozó (a továbbiakban: Indítványozó) a tárgybeli ügyben az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. § (1) bekezdése alapján a Kúria, mint felülvizsgálati bíróság Mfv.II.10.149/2021/10. számú ítéletének alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését, továbbá az Abtv. 26. § (1) bekezdése alapján a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 406. § (1) bekezdésében és a 409. §-ában foglalt rendelkezések alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte az Alkotmánybíróságtól.

Mindenekelőtt kiemelendő, hogy az Igazságügyi Minisztérium tiszteletben tartja az Alaptörvényben biztosított bírói függetlenség és a hatalommegosztás elvét, ezért az Indítványozó bírói döntések megsemmisítésére irányuló kérelmét érdemben nem vizsgálja, azzal kapcsolatban álláspontot nem kíván előadni. Megjegyzendő továbbá, hogy az amicus curiae beadvány alapját az indítványban foglaltak képezik, az ügy egyéb dokumentumai (pl. ítélet, stb.) nem állnak az Igazságügyi Minisztérium rendelkezésére.

Az Abtv. 57. § (1b) bekezdésében foglaltak szerint az igazságügyi miniszternek, mint a törvény kezdeményezőjének lehetősége van az ügygel kapcsolatos álláspontjáról az Alkotmánybíróságot tájékoztatni. Tekintettel arra, hogy az indítvánnyal érintett Pp. előkészítése az igazságügyért felelős miniszter első helyi kodifikációs feladat- és hatáskörének részét képezi, ezért az indítvánnyal összefüggő jogi véleményemről az alábbiak szerint tájékoztatom.

I. A tárgybeli alkotmányjogi panasz előterjesztésének előzményei

Az ügy alapjául szolgáló bírósági eljárásban a felperes Indítványozó kereseti követelése alátámasztására több jogalapot is megjelölt. Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét alaposnak találta, ezért a keresetnek helyt adott és az alperest a kereseti kérelemnek megfelelően marasztalta. A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság döntését helybenhagyta. A Kúria a másodfokú ítéletet hatályon kívül helyezte, az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és a felperes keresetét elutasította.

Az Indítványozó álláspontja szerint a Pp. támadott rendelkezései ellentétesek az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében és a 25. cikk (2) bekezdésében foglaltakkal azáltal, hogy a szabályozás lehetőséget ad arra, hogy a bíróság anélkül vizsgálja felül az alsóbb bíróság döntését – és hozzon eltérő álláspontot képviselő döntést –, hogy a kereseti kérelemben megjelölt, de korábban meg nem vizsgált jogalapok vizsgálatát elvégezte volna. Előadta, hogy a Pp. szabályai szerint abban az esetben sem vizsgálhatóak és értékelhetőek az alsóbb bíróságok által nem vizsgált kereseti jogalapok, ha azok vizsgálatára az alsóbb bíróságok által azért nem került sor, mert érdemi döntésüket más jogalapon meghozhatónak találták. Mindezek alapján az Indítványozó álláspontja szerint a Pp. támadott rendelkezései az ügy érdemére kiható jogszabálysértés eljárásjogi tartalmát leszűkítik, ezzel pedig elzárják a bírósági jogvitában érintett személyeket attól, hogy arra hivatkozással kérjék egy döntés felülvizsgálatát, hogy az ítéleti döntés nem terjedt ki a keresetben megjelölt valamennyi jogalapra.

Továbbá, az Indítványozó álláspontja szerint a Kúria támadott döntése ellentétes az Alaptörvény 28. cikkében, a XV. cikk (2) bekezdésében, a XVII. cikk (2) bekezdésében, a Q) cikk (2) és (3) bekezdéseiben, valamint az E) cikk (2) és (3) bekezdéseiben foglaltakkal, azonban a bírói függetlenség és a hatalommegosztás elvére való tekintettel az indítvány ezen elemeire vonatkozóan álláspontomat nem kívánom előadni.

II. Szakmai álláspont

II.1. Az indítvány befogadhatóságának vizsgálata

Az indítvány befogadhatóságának körében az Alkotmánybíróságnak az eljárás során elsődlegesen azt kell megvizsgálnia, hogy az indítvány megfelel-e az Abtv.-ben előírt feltételeknek. Az Abtv. 52.§ (1) bekezdése szerint „*[a]z indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia*”.

Az Abtv. 52. § (1b) bekezdés e) pontja értelmében pedig „*[a]z (1a) bekezdésében foglalt eseteken kívül a kérelem akkor határozott, ha egyértelműen megjelöli az indokolást arra nézve, hogy a sérelmezett jogszabály, jogszabályi rendelkezés (...) miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezésével vagy a nemzetközi szerződéssel (...)*”.

Az Indítványozó kérelmének határozottsága körében megjegyzendőnek tartom, hogy az Indítványozó a támadott jogszabályi rendelkezés alaptörvény-ellenességének vonatkozásában megjelölte az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének sérelmét, azonban álláspontom szerint az ezzel összefüggésben előterjesztett indokolásban nem áll fenn kapcsolat a támadott jogszabályi rendelkezés és a sérelmezett alapjog között. **Erre figyelemmel álláspontom**

szerint az indítvány ezen indítványi elem tekintetében nem teljesíti az Abtv. 52. § (1b) bekezdés e) pontja szerinti követelményt.

Az Indítványozó hivatkozott továbbá a jogszabályi rendelkezés alaptörvény-ellenességének körében az Alaptörvény 25. cikk (2) bekezdésében foglaltak sérelmére. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint – amely megerősítésre került a **3260/2021. (VI.22.) határozattal** – az Alaptörvény 25. cikke nem tartalmaz az Indítványozó számára Alaptörvényben biztosított alapjogot, így arra alkotmányjogi panaszt alapítani nincs lehetőség.

Továbbá, az Indítványozó a Kúria támadott határozatának alaptörvény-ellenessége körében hivatkozott az Alaptörvény 28. cikkének, a XV. cikk (2) bekezdésének, a XVII. cikk (2) bekezdésének, a Q) cikk (2) és (3) bekezdéseinek, valamint az E) cikk (2) és (3) bekezdéseinek sérelmére, amelyek vonatkozásában – a bírói függetlenséget és a hatalom megosztásának elvét tiszteletben tartva – nem kívánok állást foglalni. Megjegyezném azonban, hogy a megjelölt rendelkezések közül csupán a XV. cikk (2) bekezdése, valamint a XVII. cikk (2) bekezdése tartalmaz alapjogot. Az Indítványozó által is hivatkozott **17/2022. (VIII. 1.) határozatban** az Alkotmánybíróság megállapította az alábbiakat:

„[23] (...) Az Alaptörvény e szabályai [Q) cikk (2) és (3) bekezdése, az E) cikk (2) és (3) bekezdése] nem Alaptörvényben biztosított jogot tartalmaznak; az Alaptörvény 28. cikke a bíróságok felé fogalmaz meg a működésükre irányulóan elvárásokat, így az abban foglaltak egyedi érintett vonatkozásában megvalósuló alapjogsérelemhez nem vezethetnek, arra alkotmányjogi panasz önmagában nem alapítható (...)”

A fentiek alapján, ezen indítványi elemek tekintetében álláspontom szerint az indítvány visszautasításának van helye. Amennyiben a Tisztelt Alkotmánybíróság mégis az indítvány érdemi vizsgálata mellett döntene, úgy az alábbiakban adom elő a támadott jogszabályhely Alaptörvénnyel való összhangja melletti érveimet.

II.2. Az Alaptörvény XXVIII. cikkéről általában

Az Indítványozó az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének sérelmével összefüggésben előadta, hogy a Pp. 406. § (1) bekezdése és 409. §-a és az azokra alapított bírói jogértelmezés ellentétben áll a bírósághoz fordulás és a magánjogi jogviták bíróság általi eldöntéséhez való alapjogával, ennek részeként pedig az „indokolt bírói döntéshez való jogával”. Álláspontja szerint a törvényi szabályozás értelmében nem minősül az ügy érdemére kiható jogszabálysértésnek az, ha a keresetben megjelölt valamely jogalap vizsgálata mellőzésre került, ezzel pedig az ügy érdemére kiható jogszabálysértés eljárásjogi tartalmát az Alaptörvénnyel ellentétesen leszűkítik. Mindezekkel a támadott jogszabályi rendelkezések elzárják a bírósági jogvitában érintett személyeket attól, hogy arra hivatkozással kérjék egy döntés felülvizsgálatát, hogy az ítéleti döntés nem terjedt ki a keresetben megjelölt valamennyi jogalapra. Álláspontja szerint ezáltal sérül az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése által biztosított tisztességes bírósági eljáráshoz való jog.

A fentiekkel összefüggésben mindenekelőtt áttekinteném az Alaptörvény XXVIII. cikkében foglaltakat, tekintettel arra, hogy e cikk az igazságszolgáltatással összefüggő jogok átfogó rendszerét adja. Az Alaptörvény az igazságszolgáltatáshoz való jog körében a nemzetközi

emberi jogi dokumentumokat követve fogalmazza meg a bírósághoz fordulás jogát, illetve a tisztességes eljáráshoz való jogot. Az Alaptörvény a XXVIII. cikkével a bírósági eljárás olyan alkotmányos garanciáit biztosítja, mint a tisztességes eljáráshoz való jog, a fair eljárás elve, a bírósághoz fordulás joga, a védelemhez való jog, a fegyverek egyenlősége, a *nullum crimen sine lege* és a *nulla poena sine lege* elve, az ártatlanság véelme vagy a jogorvoslathoz való jog, amelyek további részjogosítványokra bonthatóak. Mindezek közül kiemelném a továbbiakban a hivatkozott cikk (1) és (7) bekezdéseit, amelyek a tisztességes eljáráshoz való jogot, valamint a jogorvoslathoz való jogot tartalmazzák. Az Indítványozó ugyan az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésének sérelmét nem jelölte meg, azonban tekintettel arra, hogy az indítvány a felülvizsgálat, mint rendkívüli perorvoslat szabályozása tekintetében fogalmaz meg kifogást, szükségesnek tartom álláspontom megosztását a jogorvoslathoz való jog körében is.

II.2.1. A tisztességes eljáráshoz való jog

Ahogy már említettem, a tisztességes eljáráshoz való joggal kapcsolatos alkotmányos szabályozást az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése tartalmazza, amelynek értelmében mindenkit megillet annak a joga, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, észszerű határidőn belül bírálja el. Az Alkotmánybíróság állandó gyakorlatát megerősítette a **3411/2021. (X.15.) végzésével**, mely szerint a tisztességes eljárás (*fair trial*) olyan minőség, amelyet az eljárás egészének és körülményeinek a figyelembevételével lehet csupán megítélni. Ezáltal egyes részletek hiánya ellenére éppúgy, mint az összes részletszabály betartása dacára lehet az eljárás méltánytalan vagy igazságtalan, avagy nem tisztességes.

Ez azt jelenti, hogy a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelme akkor állapítható meg, ha a lefolytatott eljárás egészében nem felelt meg a tisztességes tárgyalás követelményeinek. Egyes eljárási hibák önmagukban nem feltétlen vezetnek az eljárás „tisztességtelenségére”. Ezért az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint egy eljárás tisztességességét mindig esetről esetre lehet csak megítélni, a konkrét ügy körülményeinek figyelembe vételével. {ld. például 3372/2019. (XII. 16.) AB végzés, Indokolás [18]}. Az alkotmányossági vizsgálat során nem lehet eltekinteni attól sem, hogy a tisztességes bírósági eljárásból fakadó követelmények nem ugyanazokat a garanciákat jelentik az egyes bírósági szakokban, ezért a tisztességes bírósági eljárásból fakadó követelményeket mindig az adott eljárásfajta és eljárási szak sajátosságaihoz igazodóan kell értékelni. {21/2020. (VIII. 4.) AB határozat, Indokolás [57]; 3432/2020. (XII. 9.) AB határozat, Indokolás [24]}

A **7/2013. (III. 1.) határozatában** az Alkotmánybíróság – korábbi határozataira hivatkozva – rámutatott továbbá arra is, hogy a tisztességes eljáráshoz fűződő jog körébe tartozik a hatékony bírói jogvédelem követelménye, amely szerint a jogi szabályozással szemben alkotmányos igény, hogy a perbe vitt jogokról a bíróság érdemben dönthessen. Önmagában a bírói út igénybevételének formális biztosítása ugyanis nem elegendő az eljárási garanciák teljesedéséhez, hiszen az alkotmányos szabályban előírt garanciák éppen azt a célt szolgálják, hogy azok megtartásával a bíróság a véglegesség igényével hozhasson érdemi döntést. A tisztességes eljárás követelménye tehát magában foglalja a hatékony bírói jogvédelem igényét is. Ezen álláspontját az Alkotmánybíróság a **14/2018. (IX. 27.) határozatában** is megerősítette.

II.2.2. A jogorvoslathoz való jog

Az Indítványozó a benyújtott alkotmányjogi panaszában nem hivatkozott az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében rögzített alapjog sérelmére, azonban a Pp. támadott rendelkezései okán szükségesnek tartom a rendes, valamint a rendkívüli jogorvoslati lehetőségek szabályozásának ismertetését.

A jogorvoslathoz való jogról az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése rendelkezik, melyben kimondja, hogy mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.

Az Alaptörvény hivatkozott rendelkezése alapján tehát a jogorvoslati jog érvényesülését általánosságban biztosítani kell a bírósági határozatok tekintetében is. E célt szolgálja az úgynevezett rendes perorvoslat biztosítása, vagy peren kívüli bírósági döntések esetében helyesebb a tágabb értelmű rendes jogorvoslat igénybe vételének lehetőségére hivatkozni.

A rendes jogorvoslat keretében – jogszabályban meghatározott szűk körű kivételektől eltekintve – általánosságban nyílik lehetőség az elsőfokú bíróság határozata ellen a fellebbezési, azaz a jogorvoslati jog gyakorlására. Ugyanakkor a bírósági döntések végrehajthatósága, és ezáltal a jogbiztonság elvének megfelelő érvényesülése érdekében ahhoz is társadalmi szintű igény fűződik, hogy a határozatok véglegessé váljanak.

Ha a határozat jogerőre emelkedik – vagy azért, mert az arra jogosult nem élt fellebbezési jogával vagy azért, mert az arra jogosultak fellebbezési jogukat kimerítették –, megnyílik a bírósági döntés végrehajtásának lehetősége. Az alaki jogerő tehát az a hatás, amelynél fogva a bírósági határozat főszabály szerint megtámadhatatlanná, véglegessé és – marasztaló határozat esetén – végrehajthatóvá válik. A jogerő intézménye tehát a jogbiztonság elvének biztosítására szolgál, éppen ezért csak indokolt esetben törhető át.

A jogerős bírósági döntések ellen rendkívüli perorvoslatok vehetőek igénybe, amelyeknek alkalmazására csak kivételes és jogszabályban rögzített esetekben van mód, mivel jellegüknél fogva a jogrendszer alapintézményét, a jogerőt, azaz a megtámadhatatlannak minősülő határozat véglegességét törlik át. Az Alkotmánybíróság a **3019/2014. (II.11.) határozatában** rámutatott arra, hogy a jogalkotó meghatározhatja, hogy mely jogerős döntések körében engedélyezi rendkívüli jogorvoslat előterjesztését, amely összhangban van a jogintézmény rendkívüli jogorvoslati jellegével. Döntésében a testület rögzítette továbbá, hogy az Alaptörvény által biztosított jogorvoslathoz való jog nem foglalja magában a többfokú jogorvoslathoz való jogot.

Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlatát vizsgálva megállapítható továbbá, hogy a rendkívüli perorvoslatokkal megtámadható határozatok körének szabályozása nem ütközik az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében foglaltakba, mivel az Alaptörvény által biztosított jogorvoslathoz való jog a rendes – azaz a még nem jogerős határozatokkal szemben igénybe vehető – jogorvoslatokra vonatkozik, a rendkívüli jogorvoslat pedig nem hozható összefüggésbe az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése által biztosított alapjoggal. Ezen álláspontját az Alkotmánybíróság már a **3120/2012. (VII. 26.) határozatában** is rögzítette, majd azt később megerősítette a **3340/2022. (VII.21.) végzésében** is.

Rendkívüli perorvoslatként klasszikus értelemben a Pp. a perújítás és a felülvizsgálat jogintézményeit biztosítja, attól függően, hogy mi a perorvoslat célja.

A **perújítás** lényegi ismérve a bíróság jogerős döntésének érdemi befolyásolására alkalmas ténykérdések vizsgálatának lehetővé tétele. A perújítás, mint jogorvoslati eszköz ad lehetőséget az alapperben el nem bírált tények és bizonyítékok előterjesztésére és elbírálására azzal a megkötéssel, hogy a fél csak akkor élhet perújítással, ha az általa felhozott tényt, bizonyítékot vagy határozatot a korábbi eljárás során önhibáján kívül nem érvényesíthette [Pp. 394. § (1) bekezdés]. A perújítás tehát főszabály szerint a tények megállapításával kapcsolatos jogsérelem orvoslását és nem jogalkalmazási hibák kiküszöbölését szolgálja.

Jogszabálysértés orvoslására ezzel szemben a Kúria által lefolytatott felülvizsgálati eljárás, mint rendkívüli perorvoslat áll rendelkezésre [Pp. 406. § (1) bekezdés]. A felülvizsgálati eljárás lefolytatására akár az első-, akár a másodfokú eljárásban elkövetett, bármely hatályos anyagi vagy eljárásjogi jogszabály megsértése alapul szolgálhat.

A fentiek alapján megállapítható tehát, hogy a rendkívüli perorvoslatok rendszere a magyar szabályozásban mind a tény-, mind a jogkérdések tekintetében teljes körűen biztosítja a tényleges jogorvoslat érvényesülésének lehetőségét, ugyanakkor funkcionális elvek mentén törekszik szétválasztani a ténykérdések és jogkérdések vizsgálatát. Ezt pedig annak érdekében teszi, hogy jogkérdések tekintetében lehetőleg a magasabb szakmai minőséget képviselő és jelentősebb joggyakorlattal rendelkező kúriai tanácsok hozzák meg a jogorvoslathoz kapcsolódó döntéseket.

Mindent összevetve, álláspontom szerint a jogbiztonság elvének érvényesülése érdekében feltétlenül szükséges annak biztosítása, hogy a rendkívüli jogorvoslatok csak kivételes és indokolt esetekben kerüljenek alkalmazásra. Amennyiben bármely jogerős döntés ellen rendkívüli jogorvoslatnak lenne helye, annak rendkívüli jellege kiüresedne és valamennyi eljárás harmadfokúvá válhatna, amely megnehezítené a határozatok végrehajthatóságát. A továbbiakban bemutatom a Pp. felülvizsgálati eljárásra vonatkozó szabályait, amelyek oly módon korlátozzák az eljárás megindításának lehetséges eseteit, hogy a jogbiztonság elve érvényesülhessen, azonban mindenközből ne tartalmazzon olyan rendelkezést, amely indokolatlanul szűkítené a felülvizsgálható határozatok körét.

II.3. A felülvizsgálati eljárás szabályozása a Pp.-ben

A fentiek alapján tehát jogszabálysértés esetén rendkívüli perorvoslatként – a törvényben meghatározott esetekben – felülvizsgálati eljárás lefolytatására van lehetőség, amely kivételes, a rendes jogorvoslat terjedelmét meghaladó jogintézmény. Ennek okán a törvényalkotó mozgástere nagyobb, mint a rendes jogorvoslatok szabályozásának körében.

Ezzel összefüggésben az Alkotmánybíróság már a **663/D/2000. határozatában** felhívta a figyelmet arra, hogy több alkotmánybírósági határozat is vizsgálta a felülvizsgálat és a jogorvoslati jog összefüggéseit, amelynek eredményeként a testület arra a következtetésre jutott, hogy **a felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, az alkotmányosan megkövetelt rendes jogorvoslaton túlmenő jogorvoslati lehetőség, ezért a törvényhozónak teljes szabadságában áll ennek tartalmát és korlátait megállapítani.** A jogalkotó a Pp. felülvizsgálati szabályozásának kialakítása során figyelemmel volt az Alkotmánybíróság

769/B/2000. határozatában foglaltakra is, és a jogerő áttörését biztosító rendkívüli jogorvoslat szabályait pontosan meghatározta, hogy azok működésüket tekintve előreláthatóak és kiszámíthatóak legyenek.

Mindezek alapján tehát, mivel a törvényhozó meghatározhatja a felülvizsgálat alá eső döntések körét, a jelenleg hatályos szabályozás szerint amennyiben a rendes jogorvoslat lehetősége biztosított, felülvizsgálati eljárás csak különös jelentőségűnek ítélt esetekben vehető igénybe. E jogpolitikai szempontok rendszerint az érdemi anyagi jogi döntés jogszerűsége, illetve a bírósághoz fordulás jogának biztosítása vagy a tisztességes eljáráshoz való jog érvényre juttatása mentén határozzák meg a rendkívüli jogorvoslat tárgykörét.

A felülvizsgálat tárgykörének törvényi korlátozottsága ellenére, a jogalkotó egyes esetekben további lehetőséget biztosít arra, hogy – a joggyakorlat egységének biztosítása érdekében vagy a felvetett jogkérdés súlyára, társadalmi jelentőségére tekintettel – akkor is sor kerülhessen felülvizsgálati kérelem előterjesztésére, ha a felülvizsgálat főszabály szerint nem megengedett. A Kúria ezekben az esetekben engedélyezési eljárás lefolytatását követően – a törvényben meghatározott mérlegelési szempontokat értékelve – kivételesen engedélyezheti a felülvizsgálatot, azaz befogadhatja a kérelmet. [Pp. 409. §]

Mindezek alapján megállapítható, hogy a jogalkotó a kiegyensúlyozott jogszabályi feltételrendszer keretei között biztosítja a felülvizsgálat – mint rendkívüli perorvoslat – kivételes jellegű igénybevételét.

Az Indítványozó álláspontja szerint a Pp. 406. § (1) bekezdésében, valamint a 409. §-ában foglalt rendelkezések elzárják az érintett személyeket attól, hogy azon okból kérjék a jogerős döntés felülvizsgálatát, mert az ítéleti döntés nem terjedt ki a keresetben megjelölt valamennyi jogalapra.

A Pp. támadott rendelkezései „*az ügy érdemére kiható jogszabálysértés*”-re hivatkozással teszik lehetővé a felülvizsgálat igénybevételét, amelyekkel összefüggésben álláspontom szerint megállapítható, hogy azok nem tartalmazzak olyan feltételt, vagy megszorítást, amelyre az Indítványozó hivatkozik. **E rendelkezések szövegéből ugyanis nem következik, hogy a döntés felülvizsgálatára nem kerülhet sor arra hivatkozással, hogy az ítéleti döntés nem terjedt ki valamely keresetben megjelölt jogalapra.**

Ennek körében álláspontom szerint kiemelendő, hogy az Indítványozó felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmét a Kúria befogadta, a felülvizsgálati eljárást lefolytatta, amelynek során megállapította, hogy a kérelem nem megalapozott. Tehát amennyiben az Indítványozó által hivatkozott eset fennállna – vagyis a Pp. támadott rendelkezései elzárták volna a felülvizsgálat lehetőségétől –, a Kúria az érdemi vizsgálatot nem folytatta volna le, mivel a törvényi feltételek fennállásának hiányában már a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelem visszautasításra került volna.

A felülvizsgálati eljárásban hozható határozatokról a Pp. 424. §-a rendelkezik. Ennek értelmében a Kúria az érdemi elbírálás során a megtámadott határozatot hatályában fenntarthatja, illetve amennyiben azt állapítja meg, hogy a határozat – bármely okból – az ügy érdemére kiható módon jogszabálysértő, a határozatot egészben vagy részben hatályon kívül

helyezheti, és a jogszabályoknak megfelelő új határozatot hozhat, vagy az ügyben eljáró első- vagy másodfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasíthatja.

Mindezekből látható, hogy a Kúria mérlegelési jogkörébe tartozik annak eldöntése, hogy rendelkezésére állnak-e mindazok a releváns adatok, amelyek alapján új – a jogszabályoknak megfelelő – határozatot tud hozni, vagy szükséges az eljárás részleges vagy teljes megismétlése ahhoz, hogy az érdemi jogszabálysértés megfelelően orvosolható legyen. Épp a kazuisztikus szabályozás vezetne problémákhoz, hiszen az összetett ügyeknél – ha a Kúria nem rendelkezne kellő mérlegelési jogkörrel – előfordulhatna, hogy az ügyek száma túl magas lenne vagy a mérlegelés hiányában kimaradhatnának érdemi ügyek, ezáltal a tisztességes eljárást sértő alaptörvény-ellenes helyzetet okozva. A kifogásolt eljárásjogi szabályok tehát nem korlátozzák a bírósági vizsgálat terjedelmét, ilyen jellegű rendelkezést álláspontom szerint nem tartalmaznak.

III. Összegző álláspont

A fentiekben ismertetetteket összegezve látható, hogy a törvényalkotó mozgástere szélesebb körű a rendkívüli perorvoslati lehetőségek tartalmának meghatározásában, ha a rendes jogorvoslat lehetőségét már biztosította. **Megállapítható, hogy a felülvizsgálat tárgykörébe tartozó ügyek vonatkozásában az ügy érdemére kiható jogszabálysértés vizsgálatának terjedelmét illetően a Pp. hivatkozott rendelkezései – az Indítványozó álláspontjával ellentétben – korlátozó feltételt nem tartalmaznak. Nem található olyan jogszabályi rendelkezés, amely leszűkítené az ügy érdemére kiható jogszabálysértés eljárásjogi tartalmát és ezzel elzárna a felülvizsgálati lehetőségtől azon személyeket, akiknek hivatkozási alapja az, hogy az ítéleti döntés nem terjedt ki a keresetben megjelölt valamennyi jogalapra. Mindent összevetve tehát, az indítványban megfogalmazott hiányosságokra a szabályozás kellő garanciákat biztosít, így az Indítványozó által megjelölt hiányosságok nem állnak fenn.**

Mindezek alapján, álláspontom szerint a Pp. a felülvizsgálati eljárás tekintetében teljes körű szabályozást ad, a támadott, hatályos jogszabályi rendelkezések megfelelnek az alkotmányos követelményeknek, így azok nem ütköznek az Alaptörvény rendelkezéseibe.

Kérem tájékoztatásom szíves elfogadását.

Budapest, 2022. december „ ”

Tisztelettel:

[Redacted signature]

dr. Varga Judit

[Redacted footer]